

(əvvəli 4-cü səhifədə)

Azərbaycanda audit xidməti iqtisadiyyatın və regionların inkişafı sahəsində geniş miqyaslı proqramların həyata keçirilməsi, ölkənin qeyri-neft sektoruna investisiya axınının gücləndirilməsi, sahibkarlığın inkişafı, əhalinin məşğulluğunun yüksəldilməsi, yoxsulluğun azaldılması və xalqın rifah halının yaxşılaşdırılması ilə bağlı iqtisadi siyasətin aparılmasında mühüm rol oynayır. İndiki mərhələdə maliyyə intizamına ciddi əməl olunması, pul vəsaitlərindən səmərəli istifadə edilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir və bu baxımdan da audit həmin vəzifələrin uğurla yerinə yetirilməsində ön sıralarda olmalıdır.

Ölkə prezidentinin göstərişlərini rəhbər tutaraq, audit sahəsində mütərəqqi dünya təcrübəsinin öyrənilməsi və ölkəmizdə tətbiqi istiqamətində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində Auditorlar Palatasının beynəlxalq əlaqələrinin coğrafiyası və əhatə dairəsi kifayət qədər genişlənmiş, beynəlxalq təşkilatların keçirdiyi tədbirlərdə Azərbaycan auditorlarının iştirakı intensiv xarakter almış və audit sahəsində xarici ölkələrin iş təcrübəsinin öyrənilməsi, müvafiq ədəbiyyatın və digər yardımçı materialların əldə edilməsi, əməkdaşlıq ünsiyyəti imkanlarının çoxalması üçün möhkəm zəmin yaradılmışdır. Məhz bunun nəticəsidir ki, Auditorlar

Palatası 40-dan artıq ölkənin audit və mühasibatlıq təşkilatları ilə əməkdaşlıq sazişləri, niyyət protokolları və memorandumlar imzalamış və onlarla sıx əməkdaşlıq edir.

Auditorlar Palatası ötən 25 il ərzində auditin təbliği və yayılması istiqamətində bir çox işlər görmüş, o cümlədən auditə dair 55 kitab, ali məktəblər üçün "Audit" dərsləri vəsaiti - 2 nəşr, "Daxili audit" dərsləri vəsaiti, 43 milli audit standartları, Beynəlxalq Audit Standartları - 3 nəşr, "Audit. Qanunvericilik və normativ sənədlər toplusu" - 10 cildə, "Sahəvi auditlərin aparılmasına dair proqramlar" - 4 nəşr hazırlamış, Peşəkar Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Məcəlləsi (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları ilə birlikdə), "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun auditorlar tərəfindən tətbiqinə dair metodik materiallar toplusu, "Auditor təşkilatlarında daxili nəzarətin təşkili və həyata keçirilməsi üzrə metodik materiallar toplusu", "Auditorların Müstəqillik Qaydaları" nəşr etdirmiş, "İqtisadiyyat və audit" jurnalını təsis etmiş, 30-a yaxın Beynəlxalq elmi-praktik konfrans, simpozium, forum keçirmiş, on səkkizi regionlarda olmaqla 120-dək seminar və dəyirmi masa təşkil etmiş, qabaqcıl xarici audit təcrübəsinin yayılması üçün kompleks tədbirlər həyata keçirmişdir. Auditorlar Palatası yarandığı ildən başlayaraq qanunvericiliklə müəy-

yən olunmuş qaydada müvafiq qurumlarla birgə dövlətimizin mənafeyinin qorunması istiqamətində prinsipial mövqeyə əsaslanan fəaliyyətini bu gün də davam etdirmək əzmindədir.

Ötən dövr ərzində Palata tərəfindən beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla 1999-cu ilin sentyabr ayında "Azərbaycan Respublikasında audit sisteminin islahatı konsepsiyası", "Azərbaycan Respublikasında auditor xidmətinin inkişaf konsepsiyası (2012-2020-ci illər)" işlənib hazırlanmış və konsepsiyada nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrası yerinə yetirilmişdir. Hazırda isə Auditorlar Palatası tərəfindən işlənib hazırlanmış "Azərbaycan Respublikasında auditor fəaliyyətinin inkişaf konsepsiyasında (2021-2030-cu illər)" nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasına başlanılmış və davam etdirilir.

Auditorlar Palatasının söyləri nəticəsində ölkədə auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün müraciət edənlərin sayı ilbəl artır. Hazırda 130 auditor təşkilatı və 59 sərbəst auditor bu fəaliyyət ilə məşğul olur ki, bunun da nəticəsində ötən illərə nisbətən auditor xidmətlərinin göstərilməsinə dair yerinə yetirilmiş müqavilələrin sayı 25 dəfədən, xidmətin həcmi isə 40 dəfədən çox artmışdır. O cümlədən, təkcə 2021-ci ildə 72,0 milyon manat məbləğində 4782 müqavilə icra olunmuşdur.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində Azərbaycanda milli audit sistemi beynəlxalq standartlara uyğun təşəkkül tapmış, auditor xidmətlərinin həcmi, əhatə dairəsi əhəmiyyətli dərəcədə genişlənmiş, şəffaflığın artırılmasında, korrupsiyaya qarşı mübarizədə, bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatının inkişafında auditin rolu xeyli yüksəlmişdir.

2017-ci il 22 sentyabr tarixində keçirilmiş «Azərbaycan iqtisadiyyatının strateji yol xəritəsi: hesabatlılıq və şəffaflıq problemləri» mövzusunda beynəlxalq elmi-praktik konfransın iştirakçılarında ünvanlandığı məktubda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev bir daha müstəqil auditi yüksək dəyərləndirmişdir: "İnkişaf tempinin davam etdirilməsində dövlət idarəetmə sisteminin ən mühüm alətlərindən olan hesabatlılıq və şəffaflığın gücləndirilməsinin böyük əhəmiyyəti vardır. Təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının qısa, orta və uzunmüddətli inkişaf hədəflərinin müəyyənləşdirdiyi "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələri" sənədində bu sahəyə xüsusi diqqət yetirilmiş və çoxsaylı tədbirlər müəyyən edilmişdir. Ölkəmizdə maliyyə nəzarətinin, o cümlədən müstəqil auditin normativ hüquqi bazasının beynəlxalq təcrübə əsasında təkmilləşdirilməsi, bütövlükdə maliyyə

və vergi intizamının möhkəmləndirilməsi maliyyə vəsaitlərindən istifadə olunmasında hesabatlılıq və şəffaflığın daha da artırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2020-ci il 6 yanvar tarixli 1753 nömrəli sərəncamı ilə Auditorlar Palatasının sədri, iqtisad elmləri doktoru, professor Vahid Novruzovun Azərbaycan Respublikasında auditor xidməti sahəsində uzunmüddətli, səmərəli fəaliyyətinə görə «Şöhrət» ordeni, 2011-ci il 15 sentyabr tarixli 1730 nömrəli sərəncamı ilə 8 nəfər, 2016-cı il 4 aprel tarixli 1934 nömrəli sərəncamı ilə 13 nəfər, 2021-ci il 15 aprel tarixli 2578 nömrəli sərəncamı ilə 11 nəfər Auditorlar Palatasının əməkdaşları və üzvlərinin Azərbaycanda auditor fəaliyyətinin inkişafında xidmətlərinə görə «Tərəqqi» medalı ilə təltif edilməsi ölkə prezidentinin müstəqil auditə verdiyi yüksək dəyərin bariz nümunəsidir. Beləliklə, yuxarıda qeyd olunanlardan belə nəticəyə gəlmək olar ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafında, dövlətin, sahibkarların və mülkiyyətçilərin hüquqlarının müdafiəsində müstəqil (kənar) audit çox mühüm rol oynayır. Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatası gələcəkdə də ölkəmizdə müstəqil auditi intensiv surətdə inkişaf etdirmək əzmindədir.